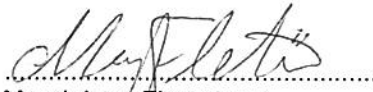

	§ 75 - 94, 1 bilaga
Plats	Styrelserummet, Landstingshuset, Umeå
Beslutande	Karin Lundström (S), ordförande Ulf Björk (S) Marita Fransson (S) Harriet Hedlund (S) Janeth Lundberg (S) Jonas Karlberg (V) Jessica Åhlin (V) Anna-Karin Jonsson Berg (M) Lena Riedl (M) Maria Kristoffersson (C) Daniel Öhgren (C) Thommy Bäckström (FP) Ann-Louise Hansson (MP)
Närvarande ersättare	Jonas Andersson (S) Kenneth Holmqvist (S) Per-Erik Lundmark (S) Isac Öberg (M) Birgitta Nordvall (KD)
Övriga	Ann-Christin Sundberg, VO-chef Regionvård Jonas Claesson, VO-chef Kirurgi, § 77a-b Jennie Liling Ståhl, VO-chef Medicin, § 77a-b Kristin Antonsson, controller, § 77a-b Mats Lindqvist, ekonomichef, § 77a-b Lina Renfors, strateg, § 77a-b Veronica Berg (S), politisk sekreterare, § 77a-b Per Åkerström, kanslichef Patientnämnden, § 77c Stephan Stenmark, smittskyddsläkare, § 77d LiseLotte Olsson (V), gruppleadare, § 77d Anja Hansen, kommunikatör, § 78-94
Sekreterare	 ..... Magdalena Flemström
Justerat	2015-06-02 ..... Karin Lundström Ordförande ..... Daniel Öhgren Justerare

---

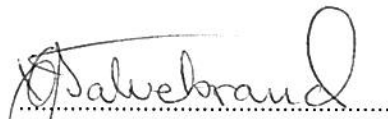
BEVIS OCH ANSLAG OM JUSTERING

Anslagsdatum 2015-06-02

Plats för anslag Västerbottens läns landstings officiella anslagstavla,
Köksvägen 11, Umeå.

Protokollet förvaras hos Registratorn vid landstingshuset, Köksvägen 11, Umeå.

Registrator

Karina Sölvebrand

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Sammanträdesdatum
2015-05-21

	§	Sid	Verkställighet
Justering	75	3	-
Fastställande av föredragningslista	76	3	-
Informationer	77	3	-
Hälsa- och sjukvårdsnämnden. Delårsrapport per april 2015	78	4	Planeringschef fvb till landstingsstyrelsen Landstingsdirektör
Permanent reduktion av vårdplatser 2015	79	5	VO-chef Medicin VO-chef Kirurgi VO-chef Regionvård
Västerbottens läns landsting. Upphandling av bemanningstjänster avseende specialitläkare och specialistsjuksköterskor	80	6	VO-chef Medicin VO-chef Kirurgi VO-chef Regionvård VO-chef Service
Utredning och behandling av patienter med ortopediska motions- och idrottsskador. Upphandling	81	7	VO-chef Kirurgi VO-chef Service
Utredning och behandling inom Psykiatri. Upphandling	82	8	VO-chef Medicin VO-chef Service
Barn- och ungdomspsykiatri Västerbotten. Neuropsykiatriska utredningar. Direktupphandling	83	9	VO-chef Medicin VO-chef Service
Patient- och egenavgifter 2016	84	9	Planeringschef fvb till landstingsfullmäktige
Västerbottens läns landsting. Standardiserade vårdförlopp i cancervården. Fördelning av medel	85	10	Planeringschef fvb till landstingsstyrelsen
Vårdval Barn- och Ungdomstandvård i Västerbotten	86	11	Planeringschef fvb till landstingsfullmäktige
Vårdnära service. Information och fortsatt planering	87	11	Landstingsdirektör VO-chef Service
Lokal överenskommelse om samverkan mellan Lycksele kommun och Västerbottens läns landsting	88	12	-
Västerbottens läns landsting. Översyn av ambulansverksamheten. Handlingsplan	89	13	Landstingsdirektör VO-chef Kirurgi VO-chef Service VO-chef Primärvård

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Hälso- och sjukvårdsnämnden		Sammanträdesdatum 2015-05-21	
Sedd, hörd och respekterad – ett ändamålsenligt klagomålssystem i hälso- och sjukvården (SOU 2015:14). Remiss	90	14	Planeringschef fvb landstingsstyrelsen
Rutiner för landstingets faktureringsprocess. Delrapportering av uppdrag	91	15	Landstingsdirektör
Landstingets revisorer. Granskning år 2014 av hälso- och sjukvårdsnämnden. Rapport	92	16	-
Patientsäkerhetsberättelse 2014	93	17	-
Till handlingarna. Förteckning	94	18	-

Hälso- och sjukvårdsnämnden

§ 75 Justering
VLL 493-2015

Hälso- och sjukvårdsnämnden utser Daniel Öhgren att tillsammans med ordföranden justera protokollet.

Justeringsdatum fastställs till den 2 juni 2015.

§ 76 Fastställande av föredragningslista
VLL 494-2015

Hälso- och sjukvårdsnämnden fastställer upprättad preliminär föredragningslista för sammanträdet.

§ 77 Informationer
VLL 495-2015

Noteras till protokollet att hälso- och sjukvårdsnämnden tagit del av informationer enligt följande:

- a. Sommarplanering 2015. Ann-Christin Sundberg informerar om sommarplaneringen för hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsområden. Informationen berör bland annat antalet vårdplatser som kommer att hållas öppna, hur landstingsledningen arbetar med extra insatser för daglig styrning och avstämning av verksamheterna under sommaren, rekryteringsläget samt hur man förberett sig för att möta eventuell värmebölja.
- b. Delårsrapport per april 2015. Ann-Christin Sundberg, Kristin Antonsson och Mats Lindqvist informerar om innehållet i delårsrapporten för januari-april 2015 som nämnden fattar beslut om vid dagens sammanträde. Synpunkter lyfts angående rapportering av statistik som kommer att tas i beaktande inför framtida månads- och delårsrapporter. Se även beslutsärende § 78.
- c. Information om patientnämnden VLL. Per Åkerström, ny kanslichef vid patientnämndens kansli sedan sommaren 2014, presenterar sig för hälso- och sjukvårdsnämnden. Vidare får nämnden information om patientnämndens verksamhet, om resultat och bedömningar från patientnämndens årsredovisning för 2014 samt om framtidens utveckling och utmaningar för patientnämnden.
- d. Sprututbytesprogram. Stephan Stenmark informerar om hur en lågtröskelmottagning för aktiva missbrukare inklusive sprututbyte skulle kunna organiseras i Västerbotten. Grundtesen som presenteras är att HIV och hepatiter sprids genom att injektionsnarkomaner delar sprutor och nålar, genom att dela ut sprutor och nålar kan man då reducera riskbeteende i gruppen samt att incidens och prevalens av blodsmittor minskar. Stephan Stenmark

Hälso- och sjukvårdsnämnden

betonar att sprututbyte inte är en narkotikapolitisk åtgärd, utan en hälso-politisk insats för att minska dödligheten och förbättra hälsan hos en särskilt utsatt grupp människor i samhället. Nämnden får även information om aktuell lagstiftning för sprututbyten i Sverige. Enligt lagen om utbyte av sprutor och kanyler får sprututbytesverksamhet endast bedrivas av landsting inom ramen för dess hälso- och sjukvård och sedan Inspektionen för vård och omsorg har gett tillstånd till verksamheten. Tillstånd får ges enbart om den eller de kommuner där verksamheten ska bedrivas har biträtt ansökan. Innan en ansökan om tillstånd lämnas in ska samråd ske mellan landstinget och samtliga kommuner inom landstinget.

§ 78 Hälso- och sjukvårdsnämnden. Delårsrapport per april 2015.
VLL 833-2015

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden ska lämna en samlad lägesbeskrivning inom sitt ansvarsområde avseende perioden januari till och med april 2015. Rapporten utgör underlag för landstingsstyrelsens samlade delårsredovisning till landstingsfullmäktige.

Förslag

Förslag till delårsrapport för nämndens ansvarsområde har upprättats. Rapporten innefattar en uppföljning av aktuella målområden i landstingsplanen och budget för 2015 samt nämndens verksamhetsplan 2015. Rapporten innehåller även en redovisning av de uppdrag som landstingsdirektören fått vid sammanträde den 18 mars 2015, § 37, i samband med månadsrapporten för januari-februari 2015, inklusive redovisning av åtgärder kopplade till beslut vid nämndens sammanträde i december 2014.

Efter april månad redovisar verksamhetens nettokostnader en negativ avvikelse mot budget med 22 miljoner kronor, motsvarande 1,6 procent. Resultatet påverkas dock av en intäkt av engångskaraktär. AFA Försäkring har betalat tillbaka premierna för de kollektivavtalade sjukförsäkringarna för året 2004 med cirka 50 miljoner kronor, varav 35 miljoner kronor redovisas inom nämnden. Även en engångsintäkt på 10 miljoner kronor avseende regionintäkter påverkar resultatet. Exklusive intäkten AFA-återbetalning redovisar nämnden en obalans i budgeten med minus 57 miljoner kronor. En framräkning av detta resultat indikerar en avvikelse på minus 170 miljoner kronor vid årets slut.

Analysen av kostnadsutvecklingen visar att underskottet främst finns inom personal-kostnader, inklusive köp från bemanningsföretag. Utvecklingen inom detta område beror på fler närvarotimmar än tidigare vilket delvis förklaras av en ökad sjukfrånvaro, större personalrörlighet och en ökad bemanning till följd av tilltagande takt för generationsväxling. Även ökade kostnader för utomlänsvård och en svagare utveckling av tandvårdens intäkter bidrar till underskottet.

Med anledning av det ekonomiska resultatet per april bedömer hälso- och sjukvårdsnämnden att kortsiktigt riktade åtgärder behöver vidtas för att säkerställa att anlitande av hyrpersonal sker inom avtal samt att stoppa anlitande av grundutbildade hyrsjuksköterskor.

Vidare föreslås att landstingsdirektören får i uppdrag att i samband med nämndens kommande arbete med verksamhetsplan för 2016 presentera förslag till möjliga verksamhetsneddragningar för en budget i balans.

Hälso- och sjukvårdsnämnden avser även att fatta ett särskilt beslut om permanent reduktion av vårdplatser, se ärende nedan.

I delårsrapporten framgår att den del av nämndens underskott som påverkas av merkostnader för inhyrd personal, ökade kostnader för generationsväxling, ökade kostnader för länspatienters vård i andra landsting samt lägre regionintäkter än planerat inte på kort sikt kan påverkas. Nämndens bedömning är att dessa områden kan avvika mot budget med cirka 80 miljoner kronor på årsbasis och vill därför uppmärksamma landstingsstyrelsen på att denna budgetavvikelse inte kortsiktigt kan påverkas inom nämndens budget för 2015.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Upprättad delårsrapport för perioden januari till och med april 2015 godkänns.
2. Delårsrapporten överlämnas till landstingsstyrelsen.
3. Anlitande av hyrpersonal ska ske inom avtal.
4. Stopp för anlitande av grundutbildade hyrsjuksköterskor.
5. Landstingsdirektören får i uppdrag att i samband med nämndens kommande arbete med verksamhetsplan för 2016 presentera förslag till möjliga verksamhetsneddragningar för en budget i balans.

§ 79 Permanent reduktion av vårdplatser 2015 VLL 1125-2015

Ärendebeskrivning

Västerbottens läns landsting har en fortsatt hög vårdkonsumtion jämfört med övriga Sverige (främst inom de medicinska specialiteterna), inom vissa områden längre vårdtider än riket samt specifikt långa vårdtider inom geriatrisk vård. Sammantaget ger detta cirka 130 fler vårdplatser än snittet i landet. Vidare är vårdkonsumtionen ojämnt fördelad med en förhållandevis hög andel specifikt inom Umeå med omnejd för personer över 75 år. Sedan år 2012 har vårdplatserna i länet reducerats med cirka 110 och just nu är drygt 70 vårdplatser stängda på grund av sjuksköterskebrist.

Ett långsiktigt förbättringsarbete för att minska vårdkonsumtionen pågår, med åtgärder såsom en ökad takt för poliklinisering, effektivisering av vårdflöden och förändring av arbetsfördelningen. Allt detta arbete pågår för att klara hem nödvändiga kostnadsreduceringar inom hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsområden.

För att reducera kostnaderna för 2015 ytterligare föreslås en permanent reduktion av redan stängda vårdplatser från den 1 september 2015, vilket förväntas ge en reduktion av kostnader på cirka 5 miljoner kronor under resten av året.

Förslag

Förslag till permanent reduktion av vårdplatser har upprättats. Enligt förslaget genomförs en permanent reduktion av 40 vårdplatser under hösten 2015. Dessa vårdplatser är en del av de cirka 70 platser som redan idag hålls stängda. Ytterligare 30 vårdplatser planeras att reduceras under år 2016, slutligt ställningstagande tas i samband med verksamhetsplan för 2016.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Permanent reduktion av vårdplatser genomförs hösten 2015 i enlighet med upprättat förslag.

§ 80 Västerbottens läns landsting. Upphandling av bemanningstjänster avseende specialitläkare och specialistsjuksköterskor VLL 1011-2015

Ärendebeskrivning

Västerbottens läns landsting har tidigare upphandlat bemanningstjänster avseende specialitläkare och specialistsjuksköterskor. Nuvarande avtal löper ut den sista december 2015.

Beräknat värde för tjänsten för Västerbottens läns landstings del ligger på totalt cirka 125 000 000 kronor per år. Beloppet baseras på landstingets köp av bemanningstjänster under 2014 som uppgick till cirka 126 200 000 kronor. Köp av hyrläkartjänster inom specialistsjukvården uppgick till ca 59 800 000 kr och köpen av hyrläkartjänster inom primärvården uppgick till ca 64 600 000 kr. Köp av sjukskötersketjänster (specialistsjuksköterska) uppgick till ca 1 800 000 kr under 2014, där primärvården köpte in för ca 700 000 kr och kirurgisk vård för ca 1 100 000 kr inom specialistsjukvården.

Under 2014 köpte landstinget in totalt 1 786 hyrläkarveckor, varav 292 veckor köptes inom kirurgisk vård, 330 veckor köptes in inom medicinsk vård, 93 veckor inom regionvård och ca 1071 veckor inom primärvården. I landstinget totalt köptes det in ca 67 hyrsjuksköterskeveckor under 2014. Ca 24 veckor köptes in inom primärvården och ca 44 veckor inom specialistsjukvården.

En målsättning med upphandlingen är att det ska skapas bra förutsättningar för leverans av hyrpersonal inom ramavtal. För att förbättra förutsättningarna för detta finns det framtaget en modell för jour- och beredskapsersättning som Västerbottens läns landsting vill ska ingå i upphandlingsunderlaget.

Förslag

För att ge verksamheterna förutsättningar att hyra in personal från bemanningsföretag med beaktande av aktuell upphandlingslagstiftning, och samtidigt kunna ge verksamheterna affärsmässiga och kvalitativt bra ramavtal som grund, behöver en ny upphandling planeras och genomföras. En ny upphandling avser att omfatta specialitläkare och specialistsjuksköterskor från bemanningsföretag.

Avsikten är att genomföra upphandlingen som en regionupphandling för de fyra nordligaste landstingen/regionerna; Västerbotten (samordnande), Västernorrland, Jämtland och Norrbotten. Avtalstiden är tänkt att omfatta två år med start den 1 januari 2016 och med möjlighet till förlängning upp till två år.

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

- Upphandling av bemanningstjänster inleds i enlighet med redovisat förslag.

§ 81 Utredning och behandling av patienter med ortopediska motions- och idrottsskador. Upphandling VLL 1123-2015

Ärendebeskrivning

Västerbottens läns landsting har idag två avtal för utredning och behandling av patienter med ortopediska motions- och idrottsskador (VLL 945-2012). Avtalen löper ut i slutet av 2015 och kan inte förlängas ytterligare.

Avtalen har nyttjats för remittering från Ortopedisk klinik Umeå, Kirurg-/Ortopedisk klinik Skellefteå, Kirurgisk klinik Lycksele samt andra landsting i enlighet med reglerna i Riksavtal för utomlänsvård. Sammanlagt har avtalen nyttjats för cirka 2,5 miljoner kronor årligen under hela avtalsperioden.

Beredning har skett i verksamheterna genom verksamhetsområdeschefer för att inventera behovet av ny upphandling på området. Landstingsledningens bedömning är att det finns fortsatt behov av avtal för utredning och behandling av patienter med ortopediska motions- och idrottsskador. Verksamheternas bedömning är att det finns fortsatt behov av att kunna remittera denna patientgrupp vidare vid vissa tillfällen, då vissa produktionsbegränsningar idag finns.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Förslag

Hälsa- och sjukvårdsnämnden föreslås påbörja upphandling för utredning och behandling av patienter med ortopediska motions- och idrottsskador.

Kontraktsvärdet föreslås fastställas till maximalt 7,5 miljoner kronor (2,5 miljoner kronor årligen, tre år).

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

- Upphandling för utredning och behandling av patienter med ortopediska motions- och idrottsskador påbörjas i enlighet med redovisat förslag.

§ 82 Utredning och behandling inom Psykiatri. Upphandling VLL 1124-2015

Ärendebeskrivning

Västerbottens läns landsting har idag ett avtal för utredning och behandling inom psykiatriområdet (VLL 270-2008). Avtalet löper ut i slutet av 2015 och kan inte förlängas ytterligare.

Utredning och behandling har för den tidigare avtalsperioden främst gällt allmän vuxenpsykiatri och har avsett exempelvis enskild terapi, grupp/familjeterapi eller utredningar vid misstänkt utmattningssyndrom. Avtalen har nyttjats för cirka 1 miljon kronor årligen under hela avtalsperioden.

Beredning har skett i verksamheterna genom verksamhetsområdeschefer för att inventera behovet av ny upphandling på området. Landstingsledningens bedömning är att det finns fortsatt behov av avtal för utredning och behandling inom det psykiatriska området. Verksamheternas bedömning är att det finns fortsatt behov av att kunna remittera denna patientgrupp vidare vid vissa tillfällen.

Förslag

Hälsa- och sjukvårdsnämnden föreslås inleda upphandling för utredning och behandling av patienter inom det psykiatriska området.

Kontraktsvärdet föreslås fastställas till maximalt 6 miljoner kronor (1 miljon kronor årligen, sex år).

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

- Upphandling för utredning och behandling av patienter inom det psykiatriska området påbörjas i enlighet med redovisat förslag.

§ 83   **Barn- och ungdomspsykiatri Västerbotten. Neuropsykiatriska
utredningar. Direktupphandling**
VLL 739-2015

Ärendebeskrivning

Hälso- och sjukvårdsnämnden beslutade den 15 april 2015, § 56, att ge landstingsdirektören i uppdrag att påbörja upphandling av neuropsykiatriska utredningar för barn i alla åldrar till och med 17 år. Upphandlingsprocessen beräknas vara klar tidigast i oktober 2015, vilket innebär att tjänsten kan levereras först under våren 2016. Mot denna bakgrund har Barn- och ungdomspsykiatri Västerbotten behov av att direktupphandla aktuella tjänster i väntan på att den redan beslutade upphandlingen har genomförts.

Förslag

En tidsbegränsad direktupphandling av fördjupade neuropsykiatriska utredningar föreslås genomföras i avvaktan på att ovan nämnda upphandling genomförs.

Maxbelopp för kontraktswärde vid direktupphandling är 505 800 kronor enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling. Avtalstiden beräknas till cirka ett år. Det finns stimulansmedel från tidigare nationella satsningar avsatta för denna typ av utredningar. Landstingsdirektören föreslås få i uppdrag att genomföra tidsbegränsad direktupphandling enligt upprättat förslag.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Landstingsdirektören, med rätt att vidaredelegera, får i uppdrag att genomföra tidsbegränsad direktupphandling av neuropsykiatriska utredningar.

§ 84   **Patient- och egenavgifter 2016**
VLL 656-2015

Ärendebeskrivning

Sjukvårdshuvudmännen bestämmer själva avgifter för olika besöksformer. Undantagna är avgifter som bestäms i lag eller författning.

Högekostnadsskyddet innebär att de sammanlagda patientavgifterna för hälso- och sjukvård samt för viss tandvård för en person under ett år inte får överstiga det högsta avgiftstak som staten fastställt.

Sjukvårdshuvudmännens beslut om patientavgifter och högekostnadsskydd gäller också för privatpraktiserande vårdgivare med offentlig finansiering.

Förslag

Förslag till patient- och egenavgifter för år 2016 har upprättats.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Landstingsfullmäktige föreslås fatta följande beslut:
  - Förslag till patient- och egenavgifter för år 2016 fastställs.

§ 85 Västerbottens läns landsting. Standardiserade vårdförlopp i cancervården. Fördelning av medel VLL 356-2015

Ärendebeskrivning

Sveriges Kommuner och Landsting och staten har träffat en överenskommelse om att genomföra en nationell satsning under 2015-2018 för att korta väntetiderna och minska de regionala skillnaderna i cancervården. Syftet med standardiserade vårdförlopp är att tiden från att det finns en välgrundad misstanke om cancer, via utredning, till behandlingsstart ska bli så kort som möjligt. Överenskommelsen inkluderar årliga stimulansmedel för landstingen.

Vid sitt sammanträde den 24 februari 2015, § 26, beslutade hälso- och sjukvårdsnämnden att införa standardiserade vårdförlopp i cancervården. En handlingsplan godkändes via beslut av ordföranden i hälso- och sjukvårdsnämnden och landstingsstyrelsen den 13 mars 2015 och inlämnades därefter till Socialdepartementet.

Västerbottens läns landsting har uppfyllt uppsatta kriterier och beslut har fattats av Socialdepartementet om fördelning av halva statsbidraget varav Västerbotten erhållit sin del (5,55 miljoner kronor).

Förslag

Förslag till fördelning av medel har upprättats. Den del av fördelningen som avser permanent förstärkning föreslås att, under den 4-årsperiod som statsbidrag erhålls, användas till att förändra arbetssätt/effektivisera så att det standardiserade vårdförloppet kan bibehållas även när statsbidraget upphör.

Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås godkänna förslaget till fördelning samt att begära hos landstingsstyrelsen att medlen fördelas inom hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter i enlighet med förslaget.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Hälso- och sjukvårdsnämnden godkänner förslaget till fördelning av riktade medel inom cancerområdet och begär hos landstingsstyrelsen att medlen fördelas inom hälso- och sjukvårdsnämndens verksamheter i enlighet med ovanstående förslag.

§ 86 Vårdval Barn- och Ungdomstandvård i Västerbotten
VLL 1042-2015

Ärendebeskrivning

Västerbottens läns landsting har tidigare genom avtal med privattandläkarna anslutit privata tandläkare till att utföra barn- och ungdomstandvård i länet i något som liknat ett valfrihetssystem. Ny lagstiftning har tillkommit sedan systemet infördes.

Lagen om valfrihetssystem trädde i kraft den 1 januari 2009. Vid upphandling enligt lagen om valfrihet är ersättningen för en insats satt på förhand, vilket gör att utförare konkurrerar med den kvalitet de kan erbjuda för samma peng. Landstinget har då möjlighet att genom förfrågningsunderlaget ställa krav på sökande och tjänsten samt att det ger förbättrade möjligheter till att genomföra kvalitetsuppföljningar.

Förslag

Med anledning av den förändrade lagstiftningen finns ett behov av att formalisera avtalsformerna för barn- och ungdomstandvården i länet samt att på nytt knyta avtal med privata utförare. Innan detta kan göras behövs ett beslut från landstingsfullmäktige i frågan.

Landstingsfullmäktige föreslås besluta att hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att uppdatera tidigare avtalssystem gällande Barn- och ungdomstandvården i Västerbottens läns landsting samt att anpassa detta till lagen om valfrihetssystem. Förändringen föreslås gälla från och med den 1 januari 2016.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Landstingsfullmäktige föreslås fatta följande beslut:
  - Hälso- och sjukvårdsnämnden får i uppdrag att uppdatera tidigare avtalssystem gällande Barn- och ungdomstandvården i Västerbottens läns landsting, att anpassa detta till lagen om valfrihetssystem samt att införa förändringen från den 1 januari 2016.

§ 87 Vårdnära service. Information och fortsatt planering
VLL 1126-2015

Ärendebeskrivning

Vårdnära tjänster är ett koncept som innebär överföring av arbetsuppgifter från vårdpersonal till servicepersonal. Tanken med dessa tjänster är att servicepersonal utför uppgifter som inte kräver medicinsk kompetens, exempelvis patientnära städning, materielunderhåll, köksarbete, källsortering och påfyllnad av förbrukningsmateriel. Genom att överföra dessa arbetsuppgifter kan vårdpersonalen få en ökad patientnära tid samt att man kan avlasta och mildra effekterna av dagens svåra rekryteringsläge.

Vårdnära tjänster provades första gången sommaren 2013 och därefter på kliniker vid sjukhus i hela länet under sommaren 2014. I dagsläget planerar man att erbjuda klinikerna möjligheter till nyttjande av vårdnära tjänster även under sommaren 2015.

Vidare pågår två projektverksamheter med vårdnära service. Ett av projekten finns inom VO Medicin. Här är projekten lokaliserade till byggnad 26 på Norrlands universitetssjukhus, Nus, där verksamheter finns tillhörande Geriatriskt centrum och Medicincentrum. Det andra projektet äger rum inom VO Regionvård, på Hjärtcentrum, Nus.

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 15 april 2015, § 66, fick landstingsdirektören i uppdrag att återkomma till nästkommande nämndssammanträde med ett förslag till inriktningsbeslut för införandet av vårdnära tjänster inom nämndens verksamhetsområden. I förslaget skulle ingå att tjänsterna ska rymmas inom befintlig ekonomisk ram och vara kostnadsbesparande.

Förslag

Arbetsutskottet föreslår en revidering av föregående beslut. Nytt förslag är att nämnden vid dagens sammanträde får en rapport där man redogör för planeringen inför sommaren avseende vårdnära service. Vidare föreslås att landstingsdirektören får i uppdrag att återkomma med information om de pågående projekten inom VO Medicin och VO Regionvård vid nämndens sammanträde i oktober 2015, varefter nämnden avgör hur man vill arbeta vidare med frågan.

Det är fortsatt nämndens uppfattning att tjänsterna ska rymmas inom befintlig ekonomisk ram och vara kostnadsbesparande, samt att kostnaden ska belasta den verksamhet som nyttjar vårdnära tjänster.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Informationen om vårdnära service inför sommaren 2015 noteras till protokollet.
2. Landstingsdirektören får i uppdrag att återkomma med information om de pågående projekten inom VO Medicin och VO Regionvård vid nämndens sammanträde i oktober 2015.
3. Beslutet ersätter hälso- och sjukvårdsnämndens beslut från den 15 april 2015, § 66.

§ 88 Lokal överenskommelse om samverkan mellan Lycksele kommun och Västerbottens läns landsting
VLL 1131-2015

Ärendebeskrivning

En lokal överenskommelse om samverkan mellan Lycksele kommun och Västerbottens läns landsting har upprättats.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Huvudöverenskommelsen reglerar samverkansfrågor inom områden äldre, vuxna och barn och unga. Överenskommelsen gäller under tiden 2015-05-01 – 2018-12-31.

Överenskommelsen avser samverkan, genom dialog, mellan socialnämnden och kultur- och utbildningsnämnden i Lycksele kommun samt hälso- och sjukvårdsnämnden, nämnden för Funktionshinder och habilitering och nämnden för Folkhälsa och primärvård i södra Lappland vid Västerbottens läns landsting.

Syftet med avtalet är både att skapa en tydlig struktur i parternas samverkan och att skapa framförhållning och överblickbarhet över kedjan av gemensamma aktiviteter.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Den lokala överenskommelsen om samverkan mellan Lycksele kommun och Västerbottens läns landsting fastställs.

§ 89 Västerbottens läns landsting. Översyn av ambulansverksamheten. Handlingsplan VLL 655-2014

Ärendebeskrivning

Landstingsfullmäktige fastställde den 19-20 november 2013, § 246, kompletterande planeringsförutsättningar för åren 2014-2015. Fullmäktige gav i samband med detta hälso- och sjukvårdsnämnden i uppdrag att se över struktur och följa utvecklingen av den samlade ambulanssjukvården i länet. Landstingsdirektören fick den 28 april 2014, § 57, i uppdrag av nämnden att se över ambulanssjukvården och redovisa förslag till framtida struktur för den samlade ambulansverksamheten i länet och hur den ska följas upp.

Vid hälso- och sjukvårdsnämndens sammanträde den 15 april 2015, § 58, presenterades slutrapporten "Kunskapsunderlag – ambulans/prehospital vård Västerbottens läns landsting". Vid sammanträdet beslutade nämnden att godkänna slutrapporten, att påbörja upphandling av ambulanssjukvård för de orter där avtal snart löper ut, att ge landstingsdirektören i uppdrag att återkomma med förslag till åtgärder med anledning av rapportens rekommendationer samt att ge landstingsdirektören i uppdrag att återrapportera till nämnden de åtgärder där verksamheterna själva haft mandat att genomföra förändringar.

Förslag

En handlingsplan har upprättats med utgångspunkt i de uppdrag som gavs till landstingsdirektören vid sammanträdet den 15 april 2015. Hälso- och sjukvårdsnämnden föreslås godkänna handlingsplanen.

Yrkanden

Harriet Hedlund (S) yrkar bifall till upprättat förslag.

Daniel Öhgren (C) yrkar bifall till upprättat förslag med tillägget att ge landstingsdirektören i uppdrag att återställa ambulansen i Åsele.

Ordföranden ställer proposition om bifall respektive avslag på avgivna yrkanden och finner att hälso- och sjukvårdsnämnden beslutat att bifalla Harriet Hedlunds (S) yrkande.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Handlingsplan för prehospital vård i Västerbottens läns landsting godkänns.

Reservation

Daniel Öhgren (C), Anna-Karin Jonsson Berg (M), Lena Riedl (M), Maria Kristoffersson (C) och Thommy Bäckström (FP) reserverar sig mot beslutet till förmån för Daniel Öhgrens (C) tilläggsyrkande.

§ 90   **Sedd, hörd och respekterad – ett ändamålsenligt klagomålssystem i hälso- och sjukvården (SOU 2015:14). Remiss VLL 658-2015**

Ärendebeskrivning

Regeringen beslutade den 12 juni 2014 att tillsätta en särskild utredare med uppgift att se över den nuvarande hanteringen av klagomål mot hälso- och sjukvården och föreslå hur hanteringen kan bli enklare, mer ändamålsenlig och effektivare (dir.2014:88). Utredningen har kartlagt vilka ändamål som ska uppnås genom klagomålssystemet, med särskilt fokus på patienters och närståendes behov.

I delbetänkandet Sedd, hörd och respekterad: ett ändamålsenligt klagomålssystem i hälso- och sjukvården lämnar utredningen förslag till författningsändringar som föreslås träda i kraft den 1 juli 2016. Förslagen gäller vårdgivarens skyldighet att besvara klagomål samt Inspektionen för vård och omsorgs (IVO) handläggning av ärenden. Utredningen presenterar även ett antal bedömningar i delbetänkandet. Dessa beskriver hur utredningen anser att ett nytt klagomålssystem inom hälso- och sjukvården bör vara utformat i sin helhet. Bedömningarna kommer att konkretiseras och fördjupas i slutbetänkandet som redovisas den 31 december 2015. De författningsändringar som presenteras i slutbetänkandet kommer att föreslås träda i kraft den 1 juli 2017.

Västerbottens läns landsting har inbjudits att lämna synpunkter på delbetänkandet. Svaret ska ha inkommit till Socialdepartementet senast den 19 juni 2015.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

Förslag

Svar på delbetänkandet har upprättats. Av remissvaret framgår bland annat att landstinget ställer sig positivt till förslaget men lämnar synpunkter kring tydlighet och organisation av systemet för klagomålshandlingen.

Hälsa- och sjukvårdsnämndens beslut

- Landstingsstyrelsen föreslås fatta följande beslut:
  - Svar lämnas enligt upprättat förslag.

**§ 91 Rutiner för landstingets faktureringsprocess. Delrapportering av uppdrag
VLL 1043-2015****Ärendebeskrivning**

Med anledning av revisorernas granskning av landstingets rutiner för faktureringsprocessen, rapport nr 24-2013, beslutade hälsa- och sjukvårdsnämnden den 30 september 2014, § 108, om att ge landstingsdirektören i uppdrag att återkomma med förslag på beskrivning av rutiner, regler och ansvarsfördelning för fakturering senast i april 2015. Landstingsdirektören fick också i uppdrag att därefter lägga in en översiktlig beskrivning på intranätet, i ledningssystemet.

Dokumentationen av den övergripande faktureringsprocessen har påbörjats. Bedömningen är att arbetet kommer att ta avsevärt längre tid än vad som planerats då beskrivningar av samtliga ingående processer kräver mer tid för dokumentation än vad som beräknades i första skedet.

Den övergripande benämningen "faktureringsprocessen" består av tio till tolv olika faktureringsprocesser som måste beskrivas var för sig, då förutsättningar och rutiner för de olika processerna skiljer sig åt.

Den mest komplexa faktureringsprocessen avser central fakturering av vårdtjänster i öppen och sluten vård via faktureringsystemet Epok. Här pågår dokumentationen men fortfarande återstår faktagranskning och kompletterande detaljbeskrivningar. För övriga ingående faktureringsprocesser, exempelvis fakturering av patientavgifter, medicinsk service, ambulanstransporter, hjälpmedel och utskrivningsklara patienter är dokumentationen endast till viss del påbörjad.

Den pågående dokumentationen utformas så att den även kan publiceras på landstingets intranät under Ledningssystem, Ekonomi.

Dokumentation av faktureringsprocessen avseende vårdtjänster i öppen och sluten vård beräknas vara klar under hösten 2015. Beskrivning av övriga ingående processer beräknas färdigställas senare under hösten 2015/vintern 2016.

Hälso- och sjukvårdsnämnden

Förslag

Med anledning av delrapporteringen föreslås att landstingsdirektören får i uppdrag att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med en slutrapport angående rutiner för faktureringsprocessen senast december 2015.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

1. Delrapporteringen om faktureringsprocessen noteras till protokollet.
2. Landstingsdirektören får i uppdrag att återkomma till hälso- och sjukvårdsnämnden med en slutrapport angående rutiner för faktureringsprocessen senast december 2015.

**§ 92 Landstingets revisorer. Granskning år 2014 av hälso- och sjukvårdsnämnden. Rapport nr 33-2014
VLL 863-2015****Ärendebeskrivning**

Landstingets revisorer har i en skrivelse till hälso- och sjukvårdsnämnden den 9 april 2015 överlämnat en granskningsrapport, nr 33/2014, avseende hälso- och sjukvårdsnämnden år 2014.

Revisorernas bedömning är att nämnden inte hade en tillräcklig måluppfyllelse för år 2014 i förhållande till fullmäktiges mål och uppdrag. Även när det gällde fullmäktiges mål för tillgänglighet var måluppfyllelsen svag. Frånvaro av ledningssystem, utvecklad ärendeberedning och otydligheter i tjänstemannastödet var enligt revisorernas bedömning grundorsaker till att nämnden hade problem med sin styrning. De rekommendationer revisorerna lämnat handlar om att nämnden bör arbeta vidare med dessa områden.

Positiva iakttagelser för 2014 var att ett nytt reglemente och ny delegationsordning skapade ökade förutsättningar för nämnden att styra sitt ansvarsområde, att nämnden var aktivare i sin styrning jämfört med tidigare år samt att nämnden hade en hög följsamhet till fullmäktiges reglemente för intern kontroll.

Vid en träff den 25 maj 2015 med nämndens arbetsutskott kommer revisorerna att inhämta information om vilka åtgärder som nämnden vidtagit med anledning av lämnade rekommendationer.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Revisorernas granskning noteras till protokollet.

§ 93 Patientsäkerhetsberättelse 2014
VLL 540-2015

Ärendebeskrivning

Västerbottens läns landsting har upprättat en patientsäkerhetsberättelse för år 2014.

Den nationella satsningen för ökad patientsäkerhet har pågått under fyra år och 2014 är sista året för denna satsning. Fokus har som tidigare legat på att förebygga vårdrelaterade infektioner (VRI), läkemedelsfel i vårdens övergångar, läkemedelsrelaterade problem samt fall, fallskador, trycksår och undernäring i samband med vård samt implementering av infektionsverktyget. Västerbottens läns landsting har under 2014 bedrivit förbättringsarbeten inom samtliga områden.

Patientsäkerhetsarbetet är centralt inom hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsområden, framför allt för att uppnå en god vård för patienten men också för ett effektivt utnyttjande av verksamheternas resurser.

Ett av flera goda exempel på ett framgångsrikt patientsäkerhetsarbete är de resultat som uppnåtts inom området vårdrelaterade infektioner, VRI. I mätningarna ser man en minskning av vårdrelaterade infektioner med cirka 20 procent under åren som den nationella satsningen för ökad patientsäkerhet pågått (2008-2014). Detta är ett anmärkningsvärt bra resultat även i ett nationellt perspektiv. Nämnden fortsätter att följa frågan där man i sin verksamhetsplan för 2015 satt upp mål kring ytterligare minskning av andelen VRI. En minskning av vårdrelaterade infektioner innebär förutom ökad patientsäkerhet också en minskning av vårdtiden och behovet av vårdplatser.

Även det faktum att Västerbottens läns landsting har lägst antibiotikaförskrivning i landet, både för hälso- och sjukvården och för tandvården, är en framgångsfaktor.

Det är glädjande att enkätundersökningen om patientsäkerhetskultur visar ett förbättrat resultat jämfört med 2011. Samtidigt finns angelägna förbättringsområden, exempelvis det faktum att arbetsbelastning och personaltäthet är ett av de lägst skattade områdena som dessutom visar en försämring sedan 2011.

Förutom att ta del av patientsäkerhetsberättelsen och övriga rapporter m.m. om patientsäkerhet håller hälso- och sjukvårdsnämnden sig informerad inom området genom bland annat sitt verksamhetsplanarbete där mål för patientsäkerhet finns inkluderade, då främst inom målområdet "god vård". För år 2014 följde nämnden även patientsäkerhetsarbetet via kontrollaktiviteter i nämndens internkontrollarbete. Nämnden kommer att fortsätta att beakta patientsäkerhetsrisker i arbetet med intern kontroll.

Hälso- och sjukvårdsnämndens beslut

- Patientsäkerhetsberättelsen noteras till protokollet.

§ 94   **Till handlingarna**
VLL 496-2015

I bilaga 1 till protokollet upptagna skrivelser m.m. anmäls och läggs till handlingarna.

Hälsa- och sjukvårdsnämnden

2015-05-21

TILL HANDLINGARNA

Från: Patientnämnden

Titel: Årsredovisning 2014

Handling nr: VLL 2080:8-2014

Till: Vilhelmina kommun, förskoleverksamheten

Titel: Barn i behov av logopedstöd. Svarsskrivelse

Handling nr: VLL 247:2-2015

Från: Hörselskadades distrikt i Västerbottens län

Titel: Beträffande avgifter av reservdelar och tillbehör till hörapparater

Handling nr: VLL 991:1-2015

Från: Norsjö kommun, förskoleverksamheten

Titel: Barn i behov av logopedstöd i Norsjö kommun

Handling nr: VLL 1031:1-2015

